

NÉPLAP

A MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT KELETMAGYARORSZÁGI KERÜLETÉNEK NAPILAPJA

Demokrácia — vagy paritás

Irta: Tariska István

A felszabadítás óta mindig kísért fiatal népi demokráciánk egy torzszülötte — a paritás. A felszabadulás utáni napokban, amikor a kommunista párt kivételével hosszú ideig egyetlen párt sem mert mozogni, de a kommunisták unszolására végre megjelentek, a tisztázatlan helyzetre és az összhang minél teljesebb hangsúlyozására általában — országsszerte, vagy legalább is sok helyen olyan megegyezések jöttek létre, hogy a különböző politikai és gazdasági testületekbe a pártok bizonyos számarány szerint vesznek részt, többnyire egyenlő számarányban, azaz paritásban alapon. Ezt a kényszerhelyzetből fakadó elvet azonban az országos rendezés már nem fogadta el, mert a kormányösszeállítására már nem paritásos volt; de nem volt paritásos magának az ideiglenes nemzetgyűlésnek a képviselője sem. A Nemzetgyűlés legnagyobb pártja lett a kommunista, következő a független kisgazda, a szociáldemokrata és így tovább. A paritásos elvet tehát áttörte az élet, mert nem is tehetett mást. — A számok előre való megállapítása mesterséges megakasztása a politikai élet folyamatainak. Bizonyos esetekben, amikor ez a megkötés adja a legdemokratikusabb helyzetet, mégis alkalmazható; de az élet és a demokrácia alapelve nem a paritás, hanem az erőviszonyok.

A tegnapi nemzeti bizottsági ülésen ismét kipattant a paritás körüli vita. A megyei törvényhatósági testületi választásoknál az a helyzet állott elő, hogy a megyében működő négy politikai párt nagyjából egymást megközelítő számú képviselőt kapott a helyi nemzeti bizottságok választása alapján. A Kommunista Párt 17-et, a Független Kisgazda 14-et, a Szociáldemokrata 13-at és a Nemzeti Parasztpárt 10-et. Ezzel az első rátekintésre látható egészséges alakulással szemben egyesek azt követelték, hogy *dobjuk mindezt vissza és rendeljük el az új választást, kikötvén, hogy a Kommunista, Független Kisgazda és Szociáldemokrata Pártnak egyenlő számú képviselőt kell kapni*; ennél lényegesen kevesebbet kaphat a Parasztpárt és képviselőihez kell juttatni a Polgári Demokratákat is, akiket pedig maguktól sehol sem választottak meg.

Arra hivatkoztak a támadók, hogy a választás nem volt szabályos, meggyanúsították a Kommunista Pártot, hogy tagjai terrorral érték el az eredményt. Ez az érv a helyszínen megdőlt, mert a képviselőket a nemzeti bizottságok választották és mind napig

egyetlenegy községből sem éltek panasszal. — Az érvelők azonban nem jöttek zavarba, hanem azt állították, hogy akkor a nemzeti bizottságok nem lettek szabályosan választva.

A lényeg ebben a vitában kettős és ezt érdemes a közönség elé tárni. Lényeges az, hogy a paritásos elvet ilyen szétszórtan élő és nagy lakosságú 19 község között — mint Hajdú megye — megvalósítani nem lehetne, mert azt csak úgy lehetne elérni, hogy Debrecen diktálja, teszem azt, Tiszacsegének, hogy polgári demokratát válasszon. Az élet azonban magától is megközelítőleg egyforma erőket mutatott — természetesen és érthetően szocialista jellegű — magyarul baloldali — pártok döntő túlsúlyával, míg a jobbszárny eltörpült, a polgári demokraták pedig egyenesen kiesetek. Olyan fogalmazást nyer a kérdés, hogy demokrácia vagy paritás.

A vita másik tanúsága pedig, hogy egyesek ilyen átlátszó kifogásokkal nem állják a demokratikus összhangot zavarni. A választás lezajlott már hetek óta, annak kitűzését februárban az összes lapok hozták. A megyei közgyűlés összehívásáig azonban senkinek sem fájt miatta a feje. — Miért pont most kezd fájni? Arról van szó, hogy egyesek nincsenek egészen tisztában a kommunista nyíltsággal. Rákosi elvtárs pünkösdi beszédére hivatkozva, minden kérdésben „vidéki kiskirályok” garázdálkodását látják. Meg kell mondanunk, hogy *tevédenek, akik arra számítanak, hogy a párt őszinte tisztogatási törekvéseit kihasználhatják a párt lejáratására*. Mi tudjuk, hogy vannak az országban kis helyi diktátorok; azt is, hogy Hajdú megyében is voltak, sőt még most is mutatkoznak időnként ilyen törekvések. De azt is tudjuk, hogy ezeknek *nincs szavuk a nemzeti bizottságokban*, azt is tudjuk, hogy a vidéki kiskirályok garázdálkodása azért következhetett be, mert nemcsak a kis községekben, hanem még itt Debrecenben sem volt elég nyíltságuk az embereknek, hogy erről a pártot értesítsék. Mi tudjuk, hogy ezekben a kérdésekben „adatokat gyűjtöttek”, ahelyett hogy feltárták volna és ezzel hozzájárultak volna a párt közötti megértéshez.

A kérdés lezárult, a Nemzeti Bizottság döntött, a kifogásokat elutasította. Tanuljunk azonban belőle. Tanuljunk meg, hogy a koalíciós politika, a Függetlenségi Front politikája nem paritásos, hanem egymás iránti *bizalom* és a *jóhis* kritika politikáját követeli meg, nem pedig bizalmatlan kákán is csomót keresést.

Elkobozzák a háborús vagyonekat Jugoszláviában

Az „Új Szó” feltűnő cikke a reakció terveiről a szovjet—angolszász ellentét hangsúlyozása terén

Budapest, május 30. Jugoszláviában vagyonekhozási törvény és devizakorlátozás lépett életbe. A háborús nyereségeket elkobozzák, czenkívül megfosztják minden 25.000 dinárt meghaladó ingó- és ingatlan vagyontól azokat, akik kereskedelem útján, vagy más módon 1941 április 6. és 1945 május 9. között szereztek. Kimondták, hogy senkisémet vihet ki, vagy hozhat be többet 200, aprópénzben pedig legfeljebb 50 dinárnál.

A háborúra spekulálók

tévedni fognak — írja Kassai Géza a tegnapi reggeli „Új Szó”-ban. — Mit suttog a reakció? — Körülbelül ezt:

Ilyen kérdésekben, olyan kérdésekben, amilyen kérdésekben ellentétek vannak a szövetségesek között és ezek az ellentétek — mondják a reakció szócsovéi — olyan méreftűek, hogy ezen a reakció kerekhet. Megmondjuk nyíltan: Megdöbentő, hány ember dől be ezeknek a suttogásoknak.

Megdöbentő, milyen mértékben sikerült a legelemből politikai józanságot kiirtani sok ember fejéből.

A tisztánlátás érdekében érdemes a szövetségesek közötti ellentétekről beszélni.

Vannak-e ellentétek? — folytatja cikkét Kassai Géza. — A szövetséges nagyhatalmak között egyes kérdésekben tényleg vannak nézeteltérések. A történelem során még sohasem alakult ki olyan koalíció, amelyben ne lettek volna ellentétek. Az angol-szovjet-amerikai koalíció sem azért jött létre, mert nem voltak nézeteltérések. Még egy és ugyanazon párthoz tartozók között is vannak nézeteltérések, hát még politikai nagyhatalmak között. Nem az a lényeges, hogy nézeteltérések vannak, hanem, hogy ezek nem lépik túl a három nagyhatalom által meghatározott kereteket és mindig megoldódnak. Azért oldódnak meg, mert a Szovjetunió, Nagybritannia, és az Egyesült Államok szövetsége nem ideiglenes szövetség, hanem a három nagyhatalom életbevágóan fontos és tartós érdekei hozták létre. Hiú reményt táplál a reakció, amikor azzal állítja magát, hogy a szövetségesek közötti nézeteltérések alapján saját előretörésére spekulál — fejezi be cikkét Kassai Géza.

Es ezzel egyelőre lezárhatjuk ezt a problematikát, amelyvel néhány nap óta pontosan ebben az értelemben foglalkoztunk.

A trieszti feszültség

teljes megoldása remélhető a legközelebbi jövőben. Subasic jugoszláv külügyminiszter Washing-

tonba repült Truman elnökhöz, aki igen szívélyesen fogadta. Magában Triesztben nyugodt a helyzet.

Tito marsall vasárnapi nagy zágrábi beszédében hangsúlyozta, hogy a jugoszláv és olasz nép között nem támadhat semmiféle ellentét.

Ellentétet kelteni csak reakciós köröknek áll érdekében. A jugoszláv kormány különben kikérte Nedicsot, a fasiszta szerb miniszterelnököt az olaszoktól.

Sziriában

meglehetősen élén állnak a dolgok. A sziriai és libanoni arab nacionalista körök „ellentét” puffogása alighanem igen mélyről táplálkozik. Az arab nacionalisták már a háború előtt hajlamosak voltak fasiszta füttyre táncolni. Az úgynevezett Közékelet Arab Szövetséget, amely Afganisztánból, Irákból, Iránból és Szíriából alakult, még a háború előtt szovjetellenes „védőgátnak” létesítették imperialista csoportok.

Valószínűnek látszik, hogy a mosszuli olaj birtoklása nagyon fontos egyes nagytőkés érdekeltségeknek és az a „törhetetlen” függetlenségig góg, ahogyan Libanon és Szíria kormányai nyilatkoznak, alighanem egyszerű és átlátszó taktika imperialista szándékoknak.

Bideaux francia külügyminiszter különben kijelentette, hogy

Franciaország elismerte Szíria és Libanon teljes függetlenségét

és annak a néhány száz főnyi francia katonának-jelenléte, amely Libanonban állomásozik, nem céloz mást, mint a távolkeleti közlekedési vonal biztosítását.

Arab-angol és amerikai államférfiak Damaszkuszban tárgyalnak a vitás kérdésekről és itt kerül majd szóba a libanoni nemzeti hadsereg felállításának terve is.

Dél-Németország

közigazgatásának élére a szövetségesek Friedrich Schaffert, a bajor néppárt volt elnökét jelölték ki. Schaffert 1933 óta náci fogságban sánylődött. Az ő feladata a közigazgatás területét megtisztítani a fasisztáktól.

A bajor néppárt katolikus demokratikus párt, amely nagyjából megfelel az osztrák keresztény

szocialista pártnak. A párt jobbszárnya Hitler uralomra jutása után csatlakozott a fasiszmoshoz, viszont a balszárny, amelyhez pl. Muckermann prelátus tartozott, aktív antifasiszta propagandát fejtett ki. Held doktor, Bajorország uolsó miniszterelnöke Schafferttel együtt a náci fogságába került.

Dawis és Hophkins

londoni, illetőleg moszkvai tárgyalásai sikeresen haladnak előre. A „Times” diplomáciai munkatársa szerint a Sztálin, Churchill, Truman találkozó rövidesen megtörténik, amelyen a Lengyelországgal kapcsolatos problémákat fogják elsősorban megtárgyalni.

A brit háborús

veszteségekről

számolt be Churchill miniszterelnök az alsóházban. E szerint az év február 28-ig 1.228.000 ember volt a veszteség, ebből 307.000 elesett. Több, mint 60.000 polgári személy meghalt, 230.000 megsebesült.

A hajótér veszteség is igen jelentős volt. A brit birodalom és az Egyesült Államok háború előtti összes tonnatartalmuk felét veszítették el.

A Szovjetunió

újjaépítéséről naponta érkeznek a hírek. A háború által elpusztított területeknek termelése a békenívő 65 százalékát érte el.

A szovjet vasutak néhány nap múlva bevezetik a békabeli nyári menetrendet.

Az új menetrend kidolgozásánál legfontosabb szempont a nemzetgazdasági érdekek védelme és fejlesztése volt. A hátszágai szovjet vasutasság szinte példátlan teljesítménnyel gazdagította a szovjet munkás életét. A háború megtanította a szovjet vasutat, hogy a lehetetlennek látszó dolgok is lehetővé kell tenni. A szovjet vasutások óriási munkateljesítményre érdekes fényt vet az alábbi megtörtént eset: Amikor Berlin ostroma még javában folyt, le április 25-én, amikor Berlin bekerítése még nem fejeződött be, a löszér és hadianyag szerelvények már betutották az egyik berlini külváros pályaudvarára. Ott

rdá.
sei
fokozott
gyorsí-
ny erő-
épi dé-
iteléért,
an erő-
dolgo-
elleni
yorsabb
gyelem-
és küz-
és népi
erde-
dvözle-
et nép-
felsza-
zerünk-
Harcos
szédos
peinek.
k Sztá-
ó hő-
szab-
üggetl-
gyaror-
A hatá-
hajtsák
ság be-
csal-
DIC
igazo-
reszkó-
időben
ár-
et a
ább
AR
A 7.
do :
OS
atal :
08. sz.
54.
omda-
pén
u. 16
eladó.
601
eladó.
72.
597
kiadó.
Erte-
596
cikket
papesti
tegra-
szájit
Debre-
579
zakat,
töfede-
széche-
328
adó 2
ez évi
lehet
y. Ko-
609
asérult
leki-u.
577
u. 7.
szabol
min-
t vé-
523
ogyán
blason,
javi-
endőt
Bör
Város-
: Dó-
65

nappal később, április 30-án már a tempelhofi állomás területén rakták ki a lőszer és hadianyagot.

A szovjet vasutások e rendkívüli teljesítményét érthetővé teszik, hogy az arali és szibériai vasúti teheráru forgalom 1947-ig a háború előtti színvonalra emelkedjen. A berlini csata tanulságai bizonyítják, hogy miképpen lehetséges pl. hogy a Donce-

medencében, melyet a német csapatok csaknem teljesen elpusztítottak, a vasúti forgalmat már a háború előtti színvonalra emelték.

A szovjet szakemberek megállapították, hogy legalább két-három esztendő kell, amíg a békebeli forgalom helyre áll, de a szovjet vasutások már most elérték ezt az eredményt.

A Vörös Hadsereg előmozdította az iskolák és egyházak működését

— mondja az egyházkerületi jelentés

A tiszántúli református egyházkerület ösz óta gyűjt adatokat 542 egyházközségből. Eddig csak az egyházközségek kisebbik feléből kaptak pontos jelentést. E szerint

255 egyházközségből elmenekült 189 lelkész, helybenmaradt 288.

Hiteles adatok szerint az elmenekültek részben az elvukott propaganda, részben erőszakos német fellépés miatt történt. A helyben maradt lelkészek közül hadiokok következtében meghalt négy lelkész. Az elmenekült lelkészek visszatérésének utolsó határidejét az egyházmegye július 1-én állapította meg.

Visszavonulás és utóvétharcok közben a németek rengeteg kárt

okoztak az egyháznak, ami nemcsak óriási anyagi kárt jelent, hanem ezek során nem egyszer pótolhatatlan művelődéstörténeti, vagy műemlék ment tönkrem. A németek örök szegénye lesz — mondja az egyházmegye hivatalos jelentése — a tiszadadi és tiszvárszári templomok totális felrobbantása, pontosan október 31-én, a reformáció évfordulóján. Felgyújtották a németek a máramarosszigeti híres ilceum épületét is.

Kiemeli a jelentés, hogy a Vörös Hadsereg parancsnokai az istentiszteletek továbbfolytatását nemcsak megengedték, hanem megkövetelték és előmozdították. Ha szívesen védelmükbe vették és előmozdították mindenütt az iskolázást is.

Az egész országban működik a posta

A posta közli, hogy a levelepostai küldemények, levelek, levelezőlapok, nyomtatványok, hírlapok stb. forgalmát a nyugati országrészekkel való járatl összeköttetések helyreállítása következtében az ország egész

területére kiterjeszti. Levelepostai küldemények ajánlottként is feladhatók és kézbesítésükről a feladó számára értesítés, azaz tértvény is kérhető. (MTI)

Schönfeld USA megbízott látogatása Zsedényinél

Budapest, május 30. (MTI) Zsedényi Béla, a Nemzetgyűlés elnöke kedden délután bemutató látogatáson fogadta

Schönfeld Arthurt, az Egyesült Államok Magyarországra kiküldött politikai megbízottját és vele hosszas és szívélyes eszmecsere folytatott.

Könyvelési szakiroda
Vörösmarty-u. 24.

Művészi- és igazolvány képek
Gisser foto-nál

Piac-u. 43. Svetis-palota I. udvar.

APOLLO-MOZI

Péntektől, június 1-től
Karady, Jávör, Somlay
főszereplésével

Szováthy Éva

romantikus történet
Előadások: fél 4, 5 és fél 7
vasárnap d. u. 2-kor is.

Meteor-mozgó

Ma közkívánatra

Zendai fogoly

Előadások kezdete fél 3, 4, fél 6, 7 kor. Pénztár fél 2-kor.
Szombattól: Nagymama

Kaszánitzky Endre

PIAC-UTCA 57. szám.
Garantált tűzálló lözöedény
minden nagyságban kapható

Csokonai-színház
Telefon: 110.

Ma csütörtökön, május 31-én
3 órákor

Gül Baba

6 órákor
Nem házasodom

Petőfi-mozgó (volt Vígsház)

Mai műsor:
Dumas világhírű regénye

„A BOSSZU”

Gróf Monte Christó II. része
Előadások kezdete fél 4, 5 és fél 7, vasár- és ünneppon 2 órákor is. Pénztárnyitás köznapon 1 órától, vasár- és ünneppon d. e. 11 órától.

Kétszázmillió pengő a debreceni épületkár

Debrecen újjáépítéséről hetek, sőt hónapok óta sok szó esett már a különböző bizottságokban és a lapok hasábjain. Egyre több hírt hallottunk arról is, hogy a különböző szervezetek hozzájárulásukat jelentették be a szétdőlt házak tető alá hozásához, de arról is, hogy tervek merültek fel a pénzügyi alap sürgős megteremtésére. Minden tervnél és minden hozzájárulási készségnél fontosabb azonban maga a tett. És ha járunk a város utcáin, nem rohamos

lendülettel ugyan, de már mindenütt építkezésekre bukkanunk, állványok borítanak egy-egy nagyobb épületet,

az újjáépítés munkája tehát valóban megindult.

Nézzük azonban a tényeket, mi van ezek mögött az elszórtan szembetűnő építési munkák mögött.

A városban folyó építkezésekről a városi műszaki ügyosztálytól a következő felvilágosításokat kaptuk:

Az épületek 60 százaléka rongált

— Debrecen város területén a bombázás okozta háborús károk következtében

többé-kevésbé megsérült 9600 épület, az összes épületek 60%-a.

A kár mértéke ennél is jóval nagyobb, ha számításba vesszük, hogy ebben az összeállításban minden épület, mint egység szerepelt, a házak lakóinak lakást jelentő bérházak éppen úgy, mint a kis családi házak. Vigasztalóbb azonban az, hogy

a rongálások kétharmad része aránylag könnyen megjavítható.

Elsősorban fontos a tetők megjavítása, még az öszű esőzések beállta előtt; másodsorban a házak összetört üveganyagának a pótlása. A tetőjavításokhoz, ha csak a rongált épületeket számítjuk és nem az elpusztult épületeket is, körülbelül nyolcmillió cserépszerűség. — Az üvegezéshez durván számítva, 150.000 lapméter üveg. Cserépanyagot a

város eddig is részben saját téglá- és cserépgyáraitól szerzett be, részben pedig a különböző magyarországi gyárektől, nagyon sokat a közelfekvő Hajdúszováttról.

Az egyik debreceni téglagyár már meg is kezdte működését

és számítva arra, hogy hamarosan nagyobb mennyiségű szénét is kap, sokban hozzájárulhat a szükségelt cserépmennyiség előteremtéséhez.

A debreceni cserép a talaj összetétele miatt, nem a legjobb minőségű fedőanyag.

Ha szükségéből meg is felel egyelőre, gondolnunk kell mindjárt arra, hogy lehetőség szerint a legjobb anyagból készült cserépre telessünk szert. Ezért a műszaki ügyosztály kívánatosnak tartaná a hálómásra szerint már üzemben lévő és igen nagy teljesítményű békéscsabai Bohn-téglagyár bevonását a cserépellátásba.

Építésre használják az óvóhelyek faanyagát

— Az épületekhez szükséges

faalkatrészek pótlására Debrecen városa is, akárcsak a főváros, igénybe veszi a közterületeken létesített légvédelmi óvóhelyek faalkatrészeit.

A faalkatrészek pótlása alapjában a legkönnyebb, mert Erdélyből könnyen beszerezhető. A cserép mellett legsúlyosabb kérdés az üveganyag beszerzése. Itt is kínálkozik azonban egy megoldási lehetőség.

A zagyvapálfatvai üveggyárban körülbelül egymillió négyzetméternyi üveganyag van felhalmozva.

— A bádög- és palaanyag beszerzése egyelőre ugyancsak súlyos gondot okoz, minthogy a készítésükhöz szükséges külföldi anyag egyelőre nem áll rendelkezésünkre.

Pótlásuk azonban kátrány-papírral megoldható.

Néhány elvi szempontot is leszögezett a műszaki ügyosztály az építkezésekre vonatkozóan. Így kívánatosnak tartja, hogy

építkezési engedélyjek csak hatósági felülvizsgálás után legyenek kiadhatók.

Szükségesnek tartja a legszorosabb együttműködést a szakszervezetek.

a műszaki ügyosztály és a város között.

a kérdések egyöntetű megoldása szempontjából. Harmadsorban a legsürgösebb reális javaslatot kéri az anyagi alap megteremtésére. Az eddig eszközölt javítás és újjáépítés költségének összege négy és félmillió pengőre rúg, pedig ez az összegnek csak 1%-a. Egy régebbi kimutatás szerint pedig, az 1939-es árakhoz viszonyítottan, átlagosan 20.000 pengőt számítva épületenként.

kétszázmillió pengőt jelent a szenvedett károk összege.

A mai beszerzési árakhoz viszonyítottan, ez milliárdokra rúg.

Kívánatos lenne pl., hogy budapesti mintára az 5%-os forgalmiadót is az újjáépítési alapra fordítsák.

Negyedszer, kölcsönt kellene nyújtani a magános építkezőknek is bizonyos hosszulejáratú hitel formájában.

Mindezt összevetve, a még legyőzendő nehézségek

Uj táncanfolyam

kezdődik Június hó Rucában

4-én a Vigkedvü M.-u. 67. Beiratkozás naponta d. u. 5-től

ellenére is öszre tető alá kell hoznunk a házakat és tető alá is fogjuk hozni!

Öszre tető alá kell hozni minden házat

Befejezésül a műszaki ügyosztály szempontjai után, szeretnénk mi is kifejtetni nézetünket Debrecen városának újjáépítésével kapcsolatban. — Teljesen tisztában vagyunk azzal, hogy az építkezés nehéz ségei rendkívüliek, de a rendkívüli idők rendkívüli teljesítményeket követelnek. Az egysektől éppen úgy, mint a közösségtől. Szeretnők megállapítani tehát, hogy a műszaki ügyosztály képviselője által is hiányolt egységes tervet, az erre a tervre való erőteljes és céltudatos törekvést nélkülözöttük eddig is, valahányszor bombasújtotta vagy légnyomás borzolta tetejű ház mellett mentünk el. Tény az is, hogy

eddig még alig történt valami az épületelemek eltakarítása terén.

ez pedig, minden anyagbeszerzési nehézségtől függetlenül, az első üteme az építkezéseknek. Csodálkozással látjuk ugyanakkor azt is, hogy számtalan olyan ház fedele javítatlan — egész utcatorokról van itt szó —, amelyek pedig csak borzolt, zilált cseréptetőzettel és könnyen megjavíthatók lennének egysoros cserépfedéssel, a saját anyagjukból. Erthetetlen előttünk az is, hogy miért nem folyik a lehető legnagyobb éréllyel a beszerezhető anyag felkutatása. Csak egy példát említenk: a hazai óriási mészarakhoz mérten, híradásaink szerint, egészen nevétséges áron vesztegetik a mészmászáját. Nem lehetett volna-e már módot találni megegyezés útján erdélyi mészbekészítésre? Nem óhajtjuk azonban a mulasztások terhét egyoldalúan a műszaki ügyosztályra hárítani. Joggal követelünk volna már tervet és céltudatos munkavállalást a szakszervezetek részéről is ezen a téren.

A szakszervezeteknek nemcsak joguk, hanem kötelességük is lett volna előjárniuk a szervezés, a munkáelosztás, a rongálások mértékének felbecsülése terén.

Minden erejük latbavetésével követelnük is kellett volna azonban az építkezések terülszerű megindítását.

A pünkösdi pártkongresszuson meghirdetett hatalmas újjáépítési terv alapján állva is ki kellett volna tűzni már a célt. Elég volt minden téren az egyhelyben topogásból, a síránkozásokból, a panaszkólól, a tehetetlenségéből. A munkának a legnagyobb lendülettel kell megindulnia. A cél közele, a terv világos.

Öszre tető alá kell hozni minden megrongált házat. Valóban minden körülmények között, fáradhatatlan, tervszerű, minden lehetőséget kihasználó munkával. — Előre tehát ezen az úton! H. Z

Egységes ifjuság, egységes Magyarország!

Nagy vita után jóváhagyta a Nemzeti Bizottság a megyei választásokat

A Nemzeti Bizottság szerdai ülésén dr. Juhász Nagy Sándor elnöklétével tudomásul vette, hogy a Kommunista Párt Barcza Lajos helyett Balogh Elemér küldte be a Nemzeti Bizottságba. Tudomásul vette azt is, hogy a Nemzeti Parasztpárt a városi törvényhatósági területbe Teremi Gábor helyett Kovács Gyulát, a Független Kisgazda Párt pedig Magyar Kálmánt és dr. Renyi Andort küldte be lemondott tagok helyébe.

Nem állami tisztviselők igazolási ügyeinek kivizsgálására, amik iparjogviszonyok és pályázatokra szüksegek, a rendező bizottság Molnár József elnökletével Ménécs Sándort és Dozsa Györgyöt küldte ki.

Napirenden a megyei törvényhatósági bizottság megalakítása szerepelt. A még februárban kell miniszterelnöki rendelet a megyei törvényhatósági bizottság létszámát a régi negyedében állapítja meg, ami Hajdú megyében 60-as számot tesz ki. Herpay Gábor alispán még februárban intézke-

debt, hogy a községek mezejthesék a megyegyűlésre a választásokat. A községek lélekszáma szerint meghatározta, hány képviselőt küldhet be valamelyik község. A miniszteri rendelkezés értelmében

a megyei törvényhatósági bizottságba a község képviselőit a községek nemzeti bizottságai küldik be.

A beérkezett jelentések szerint a megyei törvényhatósági terület összetétele pártok szerint a következőképpen alakult. Magyar Kommunista Párt 17, Független Kisgazda Párt 14, Szociáldemokrata Párt 13, Nemzeti Parasztpárt 10, Földműves Szövetség 2 és pártokivüli 3. Egy hely betöltése még ezután fog megtörténni, miután dr. Juhász Nagy Sándort Hajdúszoboszló és Kaba is megválasztotta s az egyik helyen megbízatásáról lemondott.

Paritást követelnek

Dr. Erdős Imre (Szoc. Dem.) az így módon kialakult viszonyt nem fogadja el. Véleménye szerint a koalíciós politika a Függetlenségi Frontba tömörült öt párt részére paritást ír elő. Véleménye szerint a három nagy pártnak, a Kommunista, Független Kisgazda és Szociáldemokrata Pártnak egyenlő arányban kellene képviselve lennie. Javasolja, hogy ennek az alapján újra folytassák le a községi választásokat.

Tariska István hangsúlyozza, hogy egyes községek két, vagy egy tagot választanak — legtöbbször a község, vagy a Nemzeti Bizottság legtekintélyesebb tagjait.

Semmiképpen sem állhat módunkban Debrecenből megszabni azt, hogy melyik község milyen párthoz tartozó képviselőt küldjön be,

mert ez antidemokratikus lenne. Egyes községekben nincs is minden pártnak helyi szervezete, hogyan lehetne követelni ezektől, hogy náluk nem létező pártnak a tagját küldjék be a megyegyűlésre.

Lévay Zoltán azt vitatja, hogy a Nemzeti Bizottságok a községekben „többségi terror” alapján végezték a választásokat és ha ez nem lenne, — akkor — véleménye szerint — Független Kisgazda többség alakulna ki a megyében. Javasolja, hogy új megyei választásokat kell kiírni és ebben a Kommunista, Független Kisgazda és Szociáldemokrata Párt 16—16, a Nemzeti Parasztpárt és Polgári Demokrata Párt 6—6 taggal vegyen részt.

Balogh Elemér felhossa, hogy a miniszteri rendeleték értelmében

nincs joga a debreceni Nemzeti Bizottságnak arányszámok megállapítására a megyegyűlésben.

Kovács Gyula, Erdős Imre, Szabó (Polgári Demokrata) Csász László, Kondor Imre, Kovács János felszólalásai után Juhász Géza kijelenti, hogy a megyei választások visszadobása és új választás kírása veszedelmes lenne, mert felesleges izgalmakat váltana ki. Az eredmények végeredményben nagyjából helyesnek mondható.

Herpay Gábor alispán a felszólalásokra adott válaszában kijelentette, hogy intézkedéseit szigoruan miniszteri rendelet alapján adta ki, arra a községek hetek múlva adtak csak választ és

panasz ezek ellen mind mai napig sehonnan sem futott be.

Egyes helyeken kicserélték a tagokat, de a választások ellen panasszal nem éltek.

Juhász Nagy Sándor szavazás előtti felszólalásában megállapítja, hogy

nincs más mód, mint a községekre bízni a választást.

A választások, — megállapítása szerint — a rendeletnek megfelelően zajlottak le és közel paritásos tesztületet hoztak létre.

A Nemzeti Bizottság szöveggel elvetette Erdős Imre és Lévay Zoltán új választást követelő indítványát.

Ezután a Nemzeti Bizottság Juhász Nagy Sándor indítványára Herpay Gábor alispánnak működésére kimondta, hogy az olyanok tekinthető, mintha a Nemzeti Bizottság adott volna rá megbízatást.

11.000 gyermekből 5000 jár iskolába

Napirenden kívül Juhász Géza tankerületi főigazgató tett indítványt. A Munkás Gyermekebarát Egyesület levelet intézett hozzá, amelyben a Gyermekebarát Egyesület képviselői panasszal fordulnak a tankerületi főigazgatósághoz. Megállapítják, hogy az iskolákban,

különösen az elemi iskolák felső osztályaiban anarchisztikus állapotok vannak.

A tanköteles gyermekek fele jár csak iskolába, akik megjelennek, azok is több ízben eltávoznak a tanításról és amikor ezért a tanító felelősségre vonja, egyszerűen csak azt fo-

lelik, hogy „dolguk van”, vagy azt, hogy „demokráciában élünk és a tanítónak nincs joga a gyermekek szabadságát korlátozni”. A levelet író Gál Lajosné elvtársnőnek is sok szomorú személyes tapasztalata van a gyermekekkel kapcsolatban.

Felkéri a tanügyi hatóságokat, hogy minden eszközzel fegyelmezzék meg a gyermekeket. Hívják fel az utcabizalmiak figyelmét a gyermekek csavargására.

Juhász Géza ezeket az adatokat személyesen is igazolni tudja, ha egynéhány állítást túlzottnak is minősíti. Kétségtelen, hogy

a gyermekek iskolabajrás helyett utcákon csatangolnak, különböző utcai árusításokat végeznek; előfordult, hogy bandába verődve, loptak és magános nőket megtámadtak.

Nevelésügyi Tanácsot áll tanak fel

A közvélemény kultúrközönyének eloszlására

a pártok a társadalom és a sajtó közreműködésével egyezkedjenek a népiskola fegyelmét helyreállítani.

Az egész tankerületben városonként és járasonként Nevelésügyi

A szülők egy része is gyanakvón nézte a tanerők működését, nem egy esetben átlépték a jogos kritika határát. — A munkásság zöme azonban, főleg pedig a munkáspártok vezető képviselői, nem egyszer kifejezték véleményüket, hogy az iskolában szigorú fegyelmet kell tartani.

Tarthatalan állapot, hogy 11.000 iskolaköteles gyermek közül csak 5000 jár iskolába. Ezen a helyzeten az ifjúság érdekében változtatni kell.

Tanácsok felállítását javasolja. Ennek élén a Nemzeti Bizottság es tankerületi főigazgatóval közösen kiválasztott elnök és alkalmas titkár állana a nevelők szabad-szakszervezetek jelöltjei közül. A Nevelésügyi Tanácsban helyet foglalnának a demokratikus pártoknak, a Magyar Nők Demokratikus

Szövetségének, a Magyar Demokratikus Ijúsági Szövetségnek, az egyházaknak, a szakszervezeti tanácsnak, az Egyetemi Tanácsnak és a nevelők szabad szakszervezetének kiküldöttjei.

A tanácsot egy évi tartamra kívánja felállítani. A Tanács feladata lenne egyebek között annak a megállapítása,

milyent büntetéssel sújtsák a gyermekek tanításáról nem gondoskodó szülőket,

s milyen védelemben részesítsék a nevelőket, ha esetleg elfoglalt szülők akadályozzák őket az iskolai fegyelem biztosításában.

Révész Imre püspök felszólalásában hangsúlyozta, hogy a Vörös Hadsereg az egyházak és iskolák működését legmesszebbmenően támogatja és biztos, hogy a jövőben is támogatni fogja. Több felszólalás után a bizottság Juhász Géza javaslatát egészében elfogadta.

Sváb szabotázs a bánhidai villamos-vezeték ellen

Budapest, május 30. („Néplap” tudósítója.) Budapest kedden zavar volt a villamosok közlekedésében. Reggel leálltak a villamosok és csak a késő délutáni órákban indultak meg

újra. Megállapították, hogy a bánhidai villamosvezeték két sváb falu között megrongálták. Minthogy szabotázs cselekmény látszik fennforogni, a hatóságok nyomozást indí-

tottak meg. A vezeték egyébként már közben rendbehozták. Szabotázs elkerülése végett azonban a jövőben fegyveres őrség fogja őrizni a bánhidai vezetékét.

Itt az új köztisztviselői fizetés

Budapest, május 30. (MTI) A minisztertanács keddi ülésén részletes tervezetet terjesztettek elő, amelynek alapján a következő fizetési kategóriákat állították fel: I. fiz. oszt. 6000 P. II. fiz. oszt. 5000 P. III. fiz. oszt. 4000 P. IV. fiz. oszt. 3000—2800 P. V. fiz. oszt. 2600—2500 P. VI. fiz. oszt. 2400—2000 P. VII fiz. oszt. 2100—1900 P. VIII. fiz. oszt. 1800—1600 P. IX. fiz. oszt. 1500—1300 P. X. fiz. oszt. 1200—1100 P. XI. fiz. oszt. 1050—950 P. XII. fiz. oszt. 920—880 P. XIII. fiz. oszt. 860—820 P. XIV. fiz. oszt. 800—760 P. XV. fiz. oszt. 740—700 P. Tehát a legnagyobb fizetés 6000 P, a legkisebb 700 P. A lakbérpótlék válto-

zatlan maradt az új fizetések szerint is. A családi pótlékot a tervezet családtagonként 300 pengőben állapítja meg, mégpedig minden fizetési osztályra egyformán.

Április 1-ig visszamenőleg emelik fel a köztisztviselők fizetését

Budapest, május 30. („Néplap” tudósítója.) A minisztertanács ma délután 5 órakor újból összeült és véglegesen hozzájárul a köztisztviselők illetményének felemeléséről szóló rendelethez. A köztisztviselők fizetésemelése április 1-ig visszamenőleg lesz érvényes.

Felelemelték a nyugdíjakat és rendezik a ki fizetést

A nyugdíjas állami tisztviselők el látásával kapcsolatosan a pénzügy-minisztérium illetékes osztálya a felmerült panaszokat orvosolni kívánja. Ezért a nyugellátások ki fizetésével kapcsolatosan az alábbi rendelkezéseket léptette életbe:

Az adófelügyelőségben a nyugellátás ki fizetése hétköznap reggel fél 9 órától délután 4 óráig tart. A ki fizetések megkezdésének és befejezésének pontos időpontját az illetékes tisztviselő köteles minden nap az e órára lefektetett naplóba bevezetni. Amennyiben az egyes hivatalokban a zavartalan lebonyolításhoz nem áll elegendő tisztviselő rendelkezésre, úgy a

nyugdíjosztály vezetője a jelentés beérkezése után azonnal gondoskodik a hiány pótlásáról. A zavartalan ki fizetés érdekében az illetmény Hivatal vezetője arról is gondoskodni köteles, hogy a pénztárnak erre a célra mindig álljon elegendő pénz rendelkezésre. A nyugellátást szabályozó végleges rendelet egyébként már a közeljövőben meg is jelenik. Ez arondelés, amely a nyugdíjakat a multnál lényegesen magasabb összegben állapítja meg, már április 1-ével életbelépett és így a legközelebbi ki fizetésnél a nyugdíjasok már ezt az ellátási különbözetet is kézhez kapják. (MTI)

Védencük mellé kerültek az internálótáborban a védők

Egy hajdúdorogi korcsmáros, Révész Józsefet az internálótáborba utalt a megyei kapitányság. Ez a korcsmáros

amellett, hogy alkoholistá, hamiskártyás és csendőrbesugó volt, egyike volt a legveresebb antiszemitaáknak.

Zsidókat az utcán meglámadott és megvert. Mikor a községben lakó zsidókat deportálásba vitték, ő kiállt üzlete ajtajába és lelkesen éljentett, majd hozzátette: „Nem is ezt kellett volna csinálni, hanem itt a piac téren legyilkolni őket.”

Azzal azonban, hogy ezt az üszítőt internálták, még nem ért véget az ügy.

Hajdúdorogon valóságos bünszövetkezet alakult hat egyénből, akik arra szövetkeztek, hogy Révészét kiszabadítsák és a rendőrség munkáját mindenféle módon megakarták nehezíteni. Miután kicsit utánuk néztek, kiderült, hogy igazolható foglalkozásuk nincs és a multban maguk is jobboldali beállítottságúak voltak. A rendőrség erre mind a hatukat barátjuk és védencük mellé juttatta: az internálótáborba.

Olvasóinkhoz!

Tekintettel a papir- és egyéb anyagárak, a villany és gáz árának emelésére, valamint a lap szerkesztési és technikai előállításánál foglalkoztatott alkalmazottak megéltelése érdekében szükségessé vált fizetésrendezésekre, az újság árát folyó év június 1-től kezdődően a következőképpen voltunk kénytelenek megállapítani:

4 oldalas lap ára P 2.—
vasárnapi „ ” P 3.—
Előfizetési díj:
52.— + 8.— P kézbesítési díj.

NEPLAP KIADÓHIVATALA.

Ujabb vendégek az internálótáborban

A keleti fronton teljesített katonai szolgálatáról visszatérve Schadek János mérnök előadást tartott Debrecenben a Szovjetunióról, amiben éles hangon támadta az oltani viszonyokat. Az előadás annyira megfelelt az akkori fasiszta rendszer célkitűzéseinek, hogy

az előadást meg kellett ismételnie munkásszövetség előtt a Vagongyárban s a munkásoknak kötelező volt megjelenni.

A felszabadulás után Schadek János a hadseregben teljesített szolgálatot. Innen került a rendőrségre, ahol most internálási végzést hoztak ellene.

Az internálótábor vendége lett dr. Majláth László ügyvéd is, az ügyvédek fasiszta egyesületének, a Műnének tagja. Mikor mult év tavaszán a Sztójay-kormány rendeletet adott ki a zsidó ügyvédeknek a kamarából való kizárásáról, ő sürgette, hogy az intézkedést a rendelet által megszabott határidőt jóval megelőzve hajtsák végre.

Internálták Pap Lászlót, a Hitelbank tisztviselőjét is. Mint a Magyar Megújulás Pártjának tagja, hivatalában belépési nyilatkozatokat osztogatott kollégáinak. Most azzal próbált védekezni, hogy ő résztvett az 1919-es forradalomban s az Imrédy pártjába csak azért lépett be, hogy ezt a szereplését feledtesse. A pártba való belépésre ő senkit sem buzdított, a belépési nyilatkozatokat csak letette a kollégák asztalára.

HIREK

Nagy István előadása a brassói rádióban

Nagy István, az Erdélyi Magyar Népi Szövetségnek elnöke, az ismert népi író a román rádióban „Miniszterelnökünk” címen előadást tartott. — Rádióelőadásában hangsúlyozta, hogy

először történt meg, hogy román miniszterelnök magyarul beszélt a román és magyar zászlók alatt fevonult román és magyar lövegekhez.

A román uralkodási rendszerben először fordult elő, hogy a magyar kisebbségnek nevezett népek anyanyelvén szólt. A román és magyar lövegekből feltörő lekesedés és ünneplés nemcsak a miniszterelnök személyének szólt, hanem az egész kormányának, amely a demokratikus eszméktől áthatva, igyekszik megteremteni a béke és együttműködés lehetőségét. A mostani kormány

szakított a régi rendszerrel és nem tart más szem előtt, mint az ország polgárainak jólétét. Kolozsvárott önálló magyar egyetem létesült, a magyar színházaknak nem kell csárdászertü lebujokban bujdosni. A paraszti nemzetiségi különbség nélkül földet kapott. Az új miniszterelnök, illetve a kormány szétzúzta mindazokat a sorompókat, amelyek a munkást és parasztot elválasztották.

Groza Péter román miniszterelnök Kolozsvárott magyarul elmondott beszédében hangsúlyozta, hogy tovább halad azon az úton, amely az igazi demokrácia felé vezet, tehát nem lehet kétségünk az iránt, hogy Groza Péter és kormánya megteremti a Romániában együtt élő nemzetiségek békéjéért és a boldog együttműködésnek a lehetőségét. (MTI)

LAPUNK legközelebbi száma szombaton reggel jelenik meg.

Vas Zoltán, Budapest polgármesterének intézkedésére mindazoknak a pékeknek, akik vidéken lisztet szándékoznak beszerezni, haladéktalanul számlátási igazolványt adnak és gondoskodnak arról, hogy szállítóeszközökkel is megkönnyítsék a behozatalt. Terjesztéséről hivatalos értesítés érkezett, hogy az ottani fogolytáborban még 40.000 deportált várja hazaszállítását. Ezek közül 8000 magyar van.

NAGYVÁRADON letartóztatták Schmidt Adám temesvári születésű sváb, a hírhedt birkenauzi haláltábor volt parancsnokát. Övodás gyermekek foglalkoztató délelőtti a szabadban megkezdődtek Barthyáni-u. 16.

Új ötszázpengősök kibocsátása. A Magyar Nemzeti Bank június 1-én kezdi meg 1945 május 15-i keltezésű 500 pengős címletű bankjegyek kibocsátását. (MTI)

Június 2-án, szombaton a szokásos tanári gyűlésen „Az értelmiség szerepe a demokráciában” címen dr. Harsányi Zoltán tart előadást.

Internálások a vidéken. A nemrégiben megszerzett megyei kapitányság több vidéki jöbeldali egyént internált. Így Kántor Zsófia csendőrbeszűgöt Fődesről, Konyári Antal MEP szervezőt, Kövér Antal nyilas szervezőt és L. Szabó Mártont Hajdúszoboszló utóbbi népeleves magatartása miatt. Ugyanezt Egri Imrét Püspökkladányból és Kiss Dezsőt postamoszt Hajdúszoboszlóról. Madai Gábor balmazújvárosi, Laiter Fülöp debreceni és Temesvári Mihály kalauz, debreceni „akosokat a nyilas pártban kitéjtelt tevékenységük miatt internálták.

Folyó évi június hó 1-től kezdődőleg, egyelőre kizárólag Debrecen város területén, a posta a postautalványok forgalmának bevezetését rendelte el. A postautalványokat a Debrecen 1. számú postahivatalban (Hatvan-u. 5. sz.) lehet feladni, a postautalványokat házhöz kézbesítik, a kifizetés pedig a hivatalban történik.

A Nemzeti Segély tőlétől három éves korig a gyermekeknek gríz oszt ki a Magyar Nők Demokratikus Szövetségének helyiségében, Ferenc József-út 59. sz. alatt. Minden gyermek fejéért fél kilogramm gríz, kap. Jelentkezni lehet május 31-től 9 óráig.

Megépitik a Duna alatti alagutat
Budapest, május 30. („Néplap” tudósítója.) A kereskedelmi minisztériumban érkeztetett volt, melyen elhatározták, hogy a Duna alatti a legközelebbi jövőben megépitik a régen esedékes alagútát. Műszaki bizottságot küldtek ki a Duna alatti alagút helyének és méreteinek megvizsgálására. Az alagút a Döbrentei-tér és a Petőfi-tér között építik meg.

Az Arany Bika Fehér-szalónjában
minden szombat, vasárnap és ünnepnapon d. u. 5 órai tea, tánc.

POGANY rádió-laboratórium megnyit.
Új és használt készülékek. Vétel, adás, csere, alkatlások. Javítás, épités, superhangolás.
NYILASTELEP
GÖRGEI-UTCA 10. szám.

100%-KAL EMELTÉK ÁRAIKAT A BUDAPESTI NAPILAPOK.

Az általános lapelölés miatt kapcsolatos anyagdrágulás, valamint a munkabérek és egyéb alkalmazotti fizetések emelkedése következtében a budapesti lapkiadóvállalatok egyöntetűen május 28-tól 100%-kal emelték az újságok példányonkénti árát. A Romániából újabban behozott élesztő fogyasztói ára kg-ként 500.— P.

Dr. Naményiné gyorsíróiskolájában júniustól tanfolyamkezdés. Lincium-báz, Piac-u. 58.

Elfogták Déry Lászlót és Mátyásfalvy Eriket

Budapest, május 30. („Néplap” tudósítója.) Két érdekes letartóztatás történt szerdán, Budapesten. Elfogták Déry Lászlót, az „Esti Újság” volt szerkesztőjét, aki a Sztójay-kormány alatti a rádió kiadást vezetője volt. Letartóztatták dr. Mátyásfalvy Eriket, a Községi Takarékpénztár elnökét, akinek intézkedésére történt, hogy a Hunnia filmgyár részére 50 millió pengőt folyósítottak a Szalasi-kormány utolsó napjaiban és ennek segítségével vitték el a filmgyár pótolhatatlan értékkel képviselő műszaki felszerelését és raktárait.

Megépitik a Duna alatti alagutat
Budapest, május 30. („Néplap” tudósítója.) A kereskedelmi minisztériumban érkeztetett volt, melyen elhatározták, hogy a Duna alatti a legközelebbi jövőben megépitik a régen esedékes alagútát. Műszaki bizottságot küldtek ki a Duna alatti alagút helyének és méreteinek megvizsgálására. Az alagút a Döbrentei-tér és a Petőfi-tér között építik meg.

Az Arany Bika Fehér-szalónjában
minden szombat, vasárnap és ünnepnapon d. u. 5 órai tea, tánc.

MINDENFÉLE fuvarozást vállalok Fehérvári. MÁV. COLONIA III. 7.

Piaci árak BAROMFI

Fiatalsó, sovány liba 1000 P párja, kóvér liba csak nadrágért adódó, kis-kacsa 180 P párja, csirke 200 P párja.

Beszámoló: Kappan; tyúk nincsen. Liba, kacsa, csirke egész kevés.

TEJTERMEKEK:
Tejfel, 28 P kilója, tehéntúró 28 P kilója, juhtúró 80 P kilója.
Beszámoló: Tej, vaj, tojás, gomba, lyra nincsen, tejfelből, túróból gyenge a felhozatal.

KERTI YETEMÉNYEK:
Burgonya 90 P mázsája, bab 3—2 P 50 f. kilója, zöldborsó (hajjával) 25 P kilója, répa 5 P kilója, spenót kg 8 P, sóska kg 8 P, újhagyma csomója 5 P, foghagyma drb. 3 P, egy fej saláta 2.50 P, retek csomója 4—5 P, zeller kg. 8—10 P, torma kg. 12 P, kapor kg. 1.— P, ugorka kg. 50.— P.
Beszámoló: Karalábé nincs, borsó, répa, foghagyma, zeller kevés, Burgonyából, újhagymából, retekéből, sós-kából, spenótból, salátából erős a felhozatal.

GYÜMÖLCS:
Dió kg. 60.— P, cseresznye kg. 60—30 P, földieper kg. 80—70 P, egres kg. 6—7 P, almakvár kg. 36.— P.
Beszámoló: Dió, cser, kevés, cseresznyéből, egresből erős a felhozatal.

Havancsák tánciskolája
Szociáldemokrata Székházban, Bethlen-u. 3. sz. Tanfolyam kezdődnek, haladóknak június 4-én. ÖSSZTANC minden szombat, vasárnap d. u. 4 órákor. Kitűnő zene

Váradegyházmegyei Takarékpénztár Rt.
értesíti ügyfeleit, hogy penztárait a régi helyiségben (Ferenc József-u. 49. Svetjits-palota) megnyitotta és rendelkezésükre áll. A változásait felkéri, hogy a legutóbbi váltómeghosszabbítási jegyvet a lehetőség szerint hozzák magukkal.

Sántha Kálmán professzort meghívták a moszkvai Akadémia jubileumára

Puskin, a Szovjetunió magyarországi politikai megbízottja meghívta a moszkvai Orosz Tud. Akadémia elnökének, Komarovnak nevében, az Akadémia fennállásának 220. évfordulójára a magyar tudományos élet kiválóságait. Sántha Kálmánon kívül, akinek Puskin megbízottja tegnap délután adta át a meghívót, szerepelnek a meghívottak között: Szentgyörgyi Albert, Székfi Gyula, Marlon Géza, a budapesti egyetem római jog professzora és Dományovszky Sándor a budapesti egyetem történelmi professzora.

A jubileumi ünnepségek június 15-én kezdődnek és két hétig tartanak. Sántha professzor a meghívottakkal együtt repülőgépen fog az ünnepségekre Moszkvába utazni.

SAKSZERVEZETI HIREK

A nyomdászok 12-es bizottsága ma d. e. 9 órákor ülést tart. Ruházati Ipari Munkaszövetkezet alakulása ügyében ma d. u. 5 órákor megbeszélés a szakszervezeti székházban.
Magántisztviselők szakszervezete ma d. u. 3 órákor igazolást. 5 órákor vezetési ülést tart. Aki eddig nincs igazolva, jöjjön el. — A szakszervezet Kereskedelmi alkalmazottak pénteken, június 1-én d. u. 5 órákor tartják a vezetési ülést fontos ügyben. Házitomb- és utcai bizalmiülést tartunk a szakszervezetek székházában szombaton d. u. 3 órákor.

Vörösréz

és fémhulladékok, legmagasabb áron vásárol

Langer és Katz
HÁTVAN-UTCA 62. szám.

Blum Piac-utca 21. szám, Sesztin a vas-üzlet mellett. —
Mindenféle új méteres textiláru férfi-s női ruhát a legmagasabb napi áron vesz.

Irógép vétel, eladás, javítás.
MOLNÁR SÁNDOR
irógépműszerész mester
Piac-utca 58. szám.
Felelős szerkesztő és kiadó: DR. TARISKA ISTVÁN.
Szerkeszti: VILÁG MIKLÓS
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debrecen, Ferenc József-út 28. sz. II. emelet. Telefonszám: 254.
Nyomatott a „Szabadság” nyomda és kiadóvállalat körforgógépén Debrecen, József kir. herceg-u. 16.
Felelős nyomdaigazgató: MENES JÁNOS.

APRÓHIRDETÉSEK

ALLAS
Fertiszbőségű és segédleányt keresek. Zombor, Széchenyi-u. 5. 615
Aztalások! Kárpitosok! A Zsidó Szövetség Gazdasági Bizottsága sürgős munkára ölvégzésre aztalásokat és kárpitosokat keres. Jelentkezés: Hegyi, Piac-u. 53. sz. alatt (üzletben). 608

Magános idősebb nő vagy teljesen árva. 14—16 év körüli leánykát keresek segítségül háztartásba. Kezretesű, klinikai gépház. 599

Kifutóleányt felvesz Szilágyi-dívház, Piac-u. 59. Ny. 66

Dél-élti elfoglaltságra irodai állást keresek. „Megbízható” jellegű a kiadóban. 616

Bejárónók elmegyek. — Cím a kiadóban. 617

Férfifodrászatra társat keresek, tanulót felveszek. Moldván, Szent Anna-u. 1. 619

Gyermekekhez keres délutáni elfoglaltságot nevelőnő. Bem József-u. 6. 620

Laptöltéstő nőket felvesz a Debreceni Működőár. Furdó-u. 2. 625

Gépjávitó műhelybe vezető keresek, aki egyúttal szivóegymotoros légepész is. elsősorú, észleltudású, komoly gyakorlatú mestert, lehetőleg hegesztéshez, villanyüzemhez is értő. Csikhalom Hajdúnapas. F. 71

Segéd- és tanulóleányokat felvesz Goda-szalón. Arany János-utca 2. sz. I. emelet. 627

Vizvezeték-szerelő segédet és segédmunkást felvesz Nagy szerelő, Varga-u. 8. 629

Bejárónót keresek azonnali belépésre. Jelentkezés 7—10-ig Alföldi palota, II. em. 2. Ny 65

Kiseb háztartás minden munkájára jobb, fiatal nőt keresek kintlakással. Batt. hánnyi-u. 16. 632

EGYÉB
Tengeriföld harmadába Serli-gyár közelében kiadó. Értekezni Diófa-u. 19. 636

Ékszerüzlet Csapó-utca 18. sz. Aranyat, ezüstöt, drágakövet a legmagasabb áron veszek. 635

VAGYONMENTŐ Báuogos-utca 1. Vesz és olad lakberendezési bútorkat, háztartási cikkokat, rágisgekot. 634

Keresek ultetni kottát, tyúkért vagy tojásért. Bundi-u. 13. 635

Minden ora szakzerü javítását vállalja Majeros órásmester, Átilla-ter 4 192

Hálozobahútor eladó. — Csapó-u. 14. keresztpület. Ny. 64

Elveszett adóv. gazdakönyv, véeárlási könyv. — Megtalálót kérem. Nagy Mihálynak, Kálmán-utca 27. ala adja is. 630

Széphangú gitár és gramofon eladó. Vorosmarty-u. 7. Ny. 65

Egy szekér és két löszerszám eladó. Megtekinthető a tüzoltóaktanyában. 631

Wertheim-kasszát, össze-törtet is megjavított vagy megveszek. Honvéd-utca 33. 628

Egy tárogató eladó. Vörösmarty-u. 24. Brunner. 626

Kovács-épipőgyár munkásai csütörtök reggel 8 órákor munkabér átvétele végett jelentkezzenek a gyárban. 626

Hitelesített pultrméreget keresek megvételre. „Néplap” kiadóhivatal. K.

Eladó kerékpár, számológép, permetőző, felöltő, rubelrt is. Arany János-u. 16. 2 óra után. 624

Stráfkooi eladó. Megtekinthető Virág-u. 3. Komoly vevők címét a kiadóba kérem „Sürgős” jellegre. 623

Kétszálaltás ablak, egy szusztergép eladó. Nyil-u. 105. 622

Kiadó irodahelyiség azonnali. Cím a kiadóban. 620

Kovácsműhelyemet áttele-lyeztem 2-es honvéd huszáre-éred-utca 70. szám alá. Öv. Dérka Jánosné. Ugyanott 33-as cipőt 37-est-ve clocserlek vagy szalonnáért. 618

Méhszalagokat keresek, lehetőleg városomhoz közel. Csiba Győző, Hajdúnapas. F. 70

Kéllavas könnyű stráfkocait veszek. Fehérvári, Máv. Colonia, III. 7. 598

Egy új női Singer varrógép eladó. Bostorményi-út 14. Sallay. 625

Kerékpár, varrógépjavítás, varrógép eladók, veszek, becserelek. Varrógéptü eladás, Karsay műszerész, Magoss György-ter 9. 25

Eladók és veszek használt férfi és női ruhát, szövetet és vásznat minden mennyiségben. Jubász, Hatvan-utca 29. 896

Gumiaruk, glicerin, szé-pítőszerék Solti, Sas-u. 2. 561

Aranyat, ezüstöt, ékszer, briliánsat magas áron vesz Blattner, Csapó-u. 83. szám. 586

Vásároljon fotóikket Spilmann Miklós budapesti nagykereskedőtől. Megrendeléseket, felvesz és szállít Ackermann Róbert, Debrecen, Rákóczi-u. 33. 579

Veszek bontásra házakat, telket is. Vállalok tetőfedéseket anyaggal is. Széchenyi u. 41. 328

Ingóságüzlet, Piac-u. 7. Budapesti megbízásból perzsaszőnyegtel és mindennemű szőnyegeket veszünk. 523

Na, torja a fejét bogárral és új nyakkendője, olcsón, fizetesen újjalakítom, javítom. Használt nyakkendőt veszek. Gyűjtőhely: Bör István üzlethelyisége (Város-háza épület. Műhely: Dósa-utca 15. 46